

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 09:58
Diariernr: 09/4231
Handläggare: Mona Fridell m.fl.
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Datum: 2009-10-01
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2009–2013
Bilagor: Bilaga 1: Skatter & Bidrag 2010–2012 (kommunspe-
cifik, endast till ekonomikontoren)

CIRKULÄR 09:58

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Mona Fridell m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2009–2013

I detta cirkulär presenterar vi:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Preliminärt taxeringsutfall september
- Kalkylränta i pensionsskultsberäkning 2010
- Preliminär kostnadsutjämnning 2010
- Preliminär LSS-utjämnning 2010
- Beräkning av anslaget för kommunalekonomisk utjämnning
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2010–2012, *bilaga 1*.
- Nya instruktioner till modellen Skatter och bidrag.

Den samhällsekonomiska utvecklingen

Seg återhämtning

Förra höstens kollaps på de finansiella marknaderna innebar ett tvärstopp i det internationella handelsutbytet. Den svenska exporten föll som en sten och parallellt härmed industrins investeringar. Den finansiella turbulensen i kombination med en kraftigt försvagad framtidstro bidrog också till att andra investeringar och hushållens konsumtionsutgifter backade. Sammantaget föll BNP med hela 5 procent mellan tredje och fjärde kvartalet 2008. Det är en mycket omfattande nedgång också i ett historiskt perspektiv.

Eftersom det i modern tid aldrig tidigare på så kort tid inträffat ett så påtagligt fall i produktionen är det naturligtvis svårt att med säkerhet och precision förutsäga den fortsatta utvecklingen. Vad vi vet är att den finansiella oron har dämpats och att bristen på krediter inte längre är lika uppenbar. Kurserna på Stockholmsbörsen har sedan årsskiftet stigit med omkring 40 procent samtidigt som företagens och hushållens framtidsförväntningar blivit betydligt mera positiva. En viss återhämtning i ekonomin har också börjat skönjas. Beroende på det tidigare fallets omfattning kommer det dock att ta tid innan nedgången på arbetsmarknaden hejdas.

Vi räknar med att BNP växer med omkring 2½ procent såväl 2010 som 2011. Trots det bedöms sysselsättningen 2011 bli lägre än vad den är i år samtidigt som arbetslösheten förutses öka. Att tillväxten i produktion och efterfrågan inte förmår stoppa en fortsatt försvagning av arbetsmarknaden beror på att det tidigare produktionsbortfallet var så stort. Det låga resursutnyttjande som fallet resulterat i kan inte rättas till enbart genom en ökad efterfrågan utan måste också mötas med reducerad produktionskapacitet. Det senare innebär fortsatta neddragningar och friställd arbetskraft.

Även om företagens orderläge nu förbättras så kommer det att ta ytterligare något år innan en vändning kan konstateras på arbetsmarknaden. Det innebär att skatteunderlaget fortsätter att minska i reala termer nästa år och att nivån 2011 kommer att vara lägre än vad den är i år. Efter 2011 väntas utvecklingen bli starkare både vad gäller skatteunderlag och sysselsättning. Den starka utvecklingen vilar på förutsättningen att den svenska ekonomin fortsätter att stabiliseras samtidigt som arbetsmarknadsläget på sikt normaliseras.

Det kommunala skatteunderlaget

Preliminärt taxeringsutfall september

Skatteverket har sammanställt ett andra preliminärt utfall över beskattningsbar förvärvsinkomst för inkomståret 2008. Utfallet finns att hämta på Skatteverkets webbplats:

<http://www.skatteverket.se/skatter/taxeringsutfall/laddataxbest.4.5098f9104ec1b57328000205.html>

Skillnaderna i ökningen av beskattningsbar förvärvsinkomst mellan olika kommuner är stor. Den andra preliminära räkningen baseras på 98,9 procents granskade deklARATIONER och visar en ökning av skatteunderlaget på 5,4 procent på riksnivå. Vår prognos är att skatteunderlaget ökar med 5,5 procent, se nedan. Det slutliga taxeringsutfallet beräknas vara färdigt den 23 november.

Hur stor andel av deklARATIONERNA som granskats i respektive kommun finns på webbplatsen som hänvisas till ovan.

Skatteunderlagstillväxt under en procent i år och nästa år

Skatteunderlagsprognosen bygger på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas ovan och som presenteras mer utförligt i MakroNytt nr 04/09. Försvagningen av konjunkturen leder till att skatteunderlagets ökningstakt avtar dramatiskt i år (tabell 1).

**Tabell 1. Skatteunderlagstillväxt 2008–2013 samt bidrag från olika komponenter
Procentenheter**

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Summa exkl. regelförändringar, %	5,3	1,1	1,1	2,5	3,4	4,1
Summa	5,5	0,8	0,4	2,5	3,4	4,1
Bidrag till förändringen, procentenheter						
Timlön	3,7	2,6	1,7	1,7	1,8	2,3
Sysselsättning	0,7	-2,8	-1,7	0,5	0,9	1,4
Sociala ersättningar	0,6	1,9	1,0	0,2	0,7	0,7
Övriga inkomster	0,5	-0,1	0,0	0,1	0,2	0,3
Avdrag	0,0	-0,9	-0,6	-0,1	-0,2	-0,5

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Konjunktunedgången påverkar skatteunderlaget främst genom att antalet arbetade timmar minskar. Det svagare läget på arbetsmarknaden och fallande inflationstakt medför att löneökningstakten samtidigt avtar. Sammantaget innebär detta att lönesumman, som bidrog till skatteunderlagets ökning med över 4 procent förra året, minskar något i år. Detta motverkas endast till en mindre del av att inkomsterna från pensioner och arbetslöshetsunderstöd ökar.

Nästa år fortsätter antalet arbetade timmar att falla, om än i avtagande takt, och löneökningstakten dämpas ytterligare. Dessutom håller den automatiska balanseringen av det allmänna pensionssystemet tillbaka pensionsinkomsterna (se cirkulär 09:45). Följden blir ytterligare ett år med mycket svag skatteunderlagstillväxt.

När sysselsättningen börjar öka 2011 blir skatteunderlagstillväxten lite starkare. Ökningen täcker med en liten marginal effekten av att det tillfälliga konjunkturstödet upphör detta år. Mot slutet av perioden växer skatteunderlaget i paritet med genomsnittet för åren 2001–2008. Konjunkturåterhämtningen ger rejäla öknings av sysselsättningen och även lönehöjningar ger lite större bidrag till skatteunderlaget. Effekten motverkas dock av minskande arbetslöshetsunderstöd.

Förändringar jämfört med föregående prognos

Vi räknar nu med att sysselsättningsfallet blir lite mindre och att sysselsättningen vänder upp lite tidigare än enligt vår förra prognos (cirkulär 09:45). Det innebär något större ökningstal för antalet arbetade timmar åren 2009–2011. Samtidigt väntas utbetalningarna av arbetslöshetsunderstöd och aktivitetsersättning bli större från och med 2010 till följd av förslag i budgetpropositionen för 2010. Den positiva effekten på skatteunderlaget motverkas till viss del av att löneutvecklingen indikerar en lägre löneökningstakt 2010 än i vår förra bedömning.

Höjt grundavdrag för pensionärer regleras mot utjämningsbidraget

I år minskar skatteunderlaget med 0,3 procent till följd av att grundavdraget för pensionärer har höjts (tabell 1). I budgetpropositionen för 2010 har regeringen föreslagit en ytterligare höjning från och med 2010, som minskar skatteunderlaget med 0,7 procent. Effekten på landstingens och kommunernas skatteintäkter regleras genom motsvarande höjning av bidraget Kommunalekonomisk utjämning.

Jämförelse med andra prognosmakare

Sett över hela perioden prognostiserar SKL och regeringen nästan exakt lika stor ökning av skatteunderlaget medan Ekonomistyrningsverkets (ESV) prognos visar en svagare skatteunderlagstillväxt (tabell 2).

Tabell 2. Olika skatteunderlagsprognoser, procentuell förändring

	2008	2009	2010	2011	2012	2008–2012
SKL, okt 2009	5,5	0,8	0,4	2,5	3,4	13,1
BP10, sep 2009	5,6	1,1*	0,6*	2,2	3,2	13,2
SKL, aug 2009**	5,5	0,6	1,1	2,3	3,3	13,4
ESV, sep 2009**	5,4	0,7	0,3	1,9	2,6	11,3
VP09, apr 2009*	5,2	0,6	0,6	2,0	3,1	12,2

* På regeringssammanträdet 2009-09-24 fastställdes uppräkningsfaktorerna för preliminär utbetalning av kommunal- och landstingsskatt 2010 till 1,011 respektive 1,006.

** Förslaget om höjt grundavdrag för pensionärer år 2010 i Budgetpropositionen för år 2010 har inte kunnat beaktas. Detta beräknas minska skatteunderlaget med 0,7 procent.

Regeringens prognos visar en starkare skatteunderlagstillväxt än SKL:s i början av prognosperioden, medan det motsatta gäller längre fram. Skillnaden förklaras bland annat av att regeringen inte förutser fullt så stort fall i sysselsättning som SKL 2009–2010, men en trögare återhämtning på arbetsmarknaden 2011–2012. Regeringens prognos utgår också från en långsammare pris- och löneökningstakt.

Den lägre skatteunderlagstillväxten i ESV:s prognos beror främst på en långsammare ökning av lönesumman under senare delen av perioden. ESV:s prognos är baserad på Konjunkturinstitutets (KI) samhällsekonomiska bild från augusti, exklusive den finanspolitiska stimulans som KI prognostiserade. Den visar en svagare konjunkturutveckling med färre arbetade timmar och lägre löneökningar än enligt SKL och regeringen.

Oförändrad kalkylränta i pensionsskultsberäkning 2010

Diskonteringsräntan har stor betydelse för pensionsskultsberäkningen. I *Riktlinjerna för beräkning av pensionsskuld* (RIPS 07) är diskonteringsräntan anpassad till sektorns behov av stabilitet, transparens och begriplighet. Diskonteringsräntan ligger still om indikatorn håller sig inom intervallet 3,5–5,5 procent. Indikatorn är ett rullande femårsgenomsnitt av den tioåriga statsobligationsräntan. Diskonteringsräntan ska endast ändras när indikatorn hamnar utanför intervallet.

En arbetsgrupp på förbundet har i uppdrag att fatta beslut om förändringar av den ränta som ska tillämpas vid beräkning av pensionsskuld i enlighet med beslutsmodellen RIPS 07. Arbetsgruppen träffades i september 2009 och fann att diskonteringsräntan 2010 i RIPS 07 ska vara oförändrad. Den reala diskonteringsräntan är således 2,5 procent även år 2010.

Kommunalekonomisk utjämning 2010–2012

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

	2010	2011	2012
Totalt enligt VP 2009 cirkulär 09:23	52 594	51 414	51 414
Kommunalekonomisk utjämning 1:1			
Tillskott/Indragningar			
Generellt	2 800		
Regleringar enligt finansieringsprincipen			
Undervisning asylsökandes barn	50		
Rektorsutbildning	7	7	7
HPV-vaccin	22	22	22
Ändring skuldsaneringslagen	5	5	5
Övriga regleringar			
Reglering underskott LSS (tillf införandebidrag)	-15		
Höjt grundavdrag för pensionärer (SGA)	2 300	2 300	2 300
Utjämningsbelopp (netto) enl avtal mellan Danmark o Sverige	185	185	185
Utvidgad fastighetsavgift	-130	-130	-130
Nya skollagen		30	60
Högre krav nya gymnasieskolan			-675
Förlängning nationellt jmfprojekt (till anslaget 1:3)	-2		
Tillfälligt konjunkturstöd 1:4			
Tillskott/Indragningar			
Konjunkturstöd 2010	4 200		
Totalt enligt detta cirkulär	62 016	53 834	53 189

**Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner
Kronor per invånare**

	2010	2011	2012
Totalt enligt VP 2009 cirkulär 09:23	5 645	5 483	5 451
Kommunalekonomisk utjämning 1:1			
Tillskott/Indragningar			
Generellt	301		
Regleringar enligt finansieringsprincipen			
Undervisning asylsökandes barn	5		
Rektorsutbildning	1	1	1
HPV-vaccin	2	2	2
Ändring skuldsaneringslagen	1	1	1
Övriga regleringar			
Reglering underskott LSS (tillf införandebidrag)	-2		
Höjt grundavdrag för pensionärer (SGA)	247	245	244
Utjämningsbelopp (netto) enl avtal mellan Danmark o Sverige	20	20	20
Utvidgad fastighetsavgift	-14	-14	-14
Nya skollagen		3	6
Högre krav nya gymnasieskolan			-72
Förlängning nationellt jmfprojekt (till anslaget 1:3)	0		
Tillfälligt konjunkturstöd 1:4			
Tillskott/Indragningar			
Konjunkturstöd 2010	451		
Totalt enligt detta cirkulär	6 656	5 741	5 639

Tillskott och indragningar

Anslaget för kommunalekonomisk utjämning tillförs tillfälligt 2,8 miljarder kronor under 2010 som ett obundet tillskott. Nivån höjs 2011 i enlighet med vårbudgeten med 3,5 miljarder för att sedan ligga fast 2012. Utöver de 4,9 miljarder som tillfördes kommunerna i vårbudgeten som ett tillfälligt konjunkturstöd tillförs ytterligare 4,2 miljarder för 2010 för att motverka en nedgång i sysselsättningen i kommunsektorn. Bidraget betalas ut i december 2009 men avser 2010.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

Anslaget kommer 2010 för fjärde året i rad att tillfälligt ökas med 50 miljoner kronor till skolgång för barn som avvisas eller utvisas. 7 miljoner tillförs för ett kommande riksdagsbeslut att göra skolhuvudmännen ansvariga för att alla nya rektorer får en obligatorisk befattningsutbildning. Till följd av att barnvaccinationsprogrammet från 1 januari 2010 utvidgas med vaccination mot humant papillomvirus ökas anslaget med 22 miljoner. Anslaget tillförs ytterligare 5 miljoner från 2010 som en reglering för att förändringar i skuldsaneringslagen förväntas leda till en ökad efterfrågan på kommunernas skuldrådgivning.

Från 2011 tillförs anslaget 300 miljoner kronor för kommunernas ansvar för stöd till anhöriga inom verksamhet för äldre och funktionshindrade enligt proposition 2008/09:82. Denna reglering finns inte med i tabellen ovan.

Övriga regleringar

I Budgetpropositionen tillförs anslaget 30 miljoner kronor 2011 och ytterligare 30 miljoner 2012 för att täcka de ekonomiska konsekvenserna av en ny skollag.

Regeringen gör samtidigt bedömningen att förslagen kring Högre krav och kvalitet i den nya gymnasieskolan skulle leda till en effektivisering med 675 miljoner kronor som halvårseffekt och med beräknad helårseffekt 2015. Regeringen har för avsikt att noga följa kostnadsutvecklingen för skolhuvudmännen.

Anslaget minskas tillfälligt med 2,3 miljoner kronor under 2010 för att finansiera en ettårig förlängning av det nationella jämförelseprojektet.

Anslaget minskas med 130 miljoner kronor som en följd av att systemet för kommunal fastighetsavgift kommer att utvidgas och omfatta även fastigheter med småhus som saknar byggnadsvärde och tomtmark för småhus på ofri grund. Detta medför att kommunernas intäkter från fastighetsavgiften ökar med 130 miljoner kronor 2010.

Övriga regleringar som föreslås av regeringen i Budgetpropositionen avser beslut som påverkar det kommunala skatteunderlaget. Det särskilt förhöjda grundavdraget för de sämst ställda pensionärerna medför en ökad kostnad med 2 300 miljoner kronor och en fortsatt minskning av de svenska skatteintäkterna till följd av att arbetspendlingen över Öresund har ökat medför en ökning av anslaget med 185 miljoner.

Preliminära beräkningar av utjämningsystemet 2010

SCB har gjort en preliminär beräkning av utjämningsystemet för bidragsåret 2010. Tabeller med resultat och dataunderlag samt beskrivning av beräkningarna har skickats till kommunerna. På flera punkter skiljer sig SCB:s beräkningar mot dem som presenteras i *bilaga 1*. Nedan kommenteras dessa skillnader.

Inkomstutjämning

SCB:s beräkning av inkomstutjämningen bygger på det preliminära taxeringsutfallet 2009 (inkomstår 2008) för september (+5,4 procent). I de kommunspecifika beräkningarna (*bilaga 1*) används SKL:s prognos på den definitiva taxeringen, +5,5 procent.

Skillnaden mellan de två bedömningarna resulterar i olika nivåer på den garanterade skattekraften i riket. Detta påverkar kommunens avgift respektive bidrag, i inkomstutjämningen. Kommuner som erhåller ett bidrag får ett mindre bidrag i SCB:s beräkningar; för betalande kommuner blir avgiften större. Således kommer omfördelningen i SCB:s beräkning blir lägre. Då anslaget för kommunalekonomisk utjämning är fast innebär en lägre omfördelning i inkomstutjämningen att regleringsavgiften blir lite mindre i SCB:s beräkning.

SCB använder sig av folkmängden per den sista juni 2009 för att räkna ut skattekraften. I bilaga 1 har vi räknat med en prognos på befolkningen per den 1.11. 2009.

Det slutliga utfallet av inkomstutjämnningen för år 2010 kommer att fastställas under december månad. Det som återstår att uppdatera är utfallet av beskattningsbar inkomst 2008 samt kommunens folkmängd per den 1 november 2009.

Preliminär kostnadsutjämnning för år 2010

Kommunens preliminära bidrag eller avgift framgår av *bilaga 1* rad 15.

För 269 kommuner är avvikelserna jämfört med den prognos som förbundet presenterade i cirkulär 09:27 högst +/-100 kronor per invånare efter att vi justerat för eftersläpningseffekten som var satt till noll i cirkulär 09:27. För två kommuner är förändringen större än -150 kronor per invånare. Sex kommuner får en större förändringen än +150 kronor per invånare. För alla dessa gäller att de i SCB:s preliminära beräkningar erhåller eftersläpningsbidrag.

I förhållande till 2009 års bidrag och avgifter är det ca 33 procent av kommunerna som får en förändring på högst +/- 100 kronor per invånare. Knappt 55 procent av kommunerna får en negativ förändring.

Det som kvarstår att uppdatera är skattekraften enligt taxering 2009 i modellen för förskola och skolbarnsomsorg.

Eftersläpningseffekter i kostnadsutjämnningen

I *bilaga 1* redovisas kommunens bidrag/avgift i kostnadsutjämnningen exklusive eventuell ersättning för eftersläpningseffekter. Detta innebär att de kommuner som är aktuella (tabell 1) för eventuell ersättning för eftersläpning hanterar denna post separat. Dessa kommuner måste ha haft en genomsnittlig befolkningsökning de senaste fem åren (2004 till 2008) som överstiger 1,2 procent¹. För att bli aktuell för ersättning bidragsåret 2010 måste befolkningen i dessa kommuner även öka med 1,2 procent mellan 2008 och 2009.

Om kriteriet för befolkningsökning 2008–2009 uppfylls kommer det totala utfallet i kostnadsutjämnningen att förbättras för dessa kommuner. I SCB:s preliminära kostnadsutjämnning ingår såväl ersättning för eftersläpning som finansieringen av densamma. I *bilaga 1* har eventuell ersättning för eftersläpning tagits bort, men finansieringen på 11 kr/invånare ligger kvar. Beloppet kan dock förändras beroende på utfallet i befolkningsstatistiken.

I tabell 1 finns SCB:s preliminära bedömning av ersättningen för eftersläpningseffekter för de kommuner som är aktuella. Om önskemål finns kan berörda kommuner kontakta oss och få *bilaga 1* uppdaterad med SCB:s bedömning av eftersläpningseffekten.

¹ Avser befolkningen per 1 november respektive år.

Tabell 5. Kommuner aktuella för eventuella eftersläpningsersättningar för 2009 samt SCB:s bedömning av den preliminära ersättningen

Kommun	Snitt 2004– 2008*	081101 t.o.m. 090630**	SCB:s bedömning (kr/inv)	Kommun	Snitt 2004– 2008*	081101 t.o.m. 090630**	SCB:s bedömning (kr/inv)
Botkyrka	1,30 %	0,72 %	0	Knivsta	2,40 %	0,53 %	0
Ekerö	1,30 %	0,46 %	0	Trosa	1,57 %	1,10 %	121
Huddinge	1,71 %	1,14 %	139	Habo	2,00 %	0,40 %	0
Nacka	2,17 %	1,61 %	306	Växjö	1,35 %	0,26 %	0
Nykvarn	2,08 %	0,96 %	65	Bjuv	1,34 %	0,52 %	0
Salem	1,80 %	0,65 %	0	Burlöv	1,46 %	0,82 %	9
Sigtuna	1,34 %	1,52 %	282	Kävlinge	2,03 %	0,99 %	75
Sollentuna	1,27 %	1,06 %	99	Lomma	2,37 %	1,63 %	319
Solna	2,51 %	0,86 %	18	Lund	1,42 %	0,25 %	0
Stockholm	1,39 %	1,18 %	137	Malmö	1,50 %	1,49 %	290
Sundbyberg	1,50 %	2,64 %	686	Staffanstorps	1,56 %	0,38 %	0
Södertälje	1,31 %	0,72 %	0	Trelleborg	1,27 %	0,52 %	0
Upplands- Bro	1,41 %	1,81 %	387	Åstorp	1,99 %	1,19 %	157
Vallentuna	1,84 %	1,05 %	100	Kungsbacka	1,46 %	1,03 %	95
Vaxholm	2,27 %	1,31 %	192	Härjedalen	1,46 %	0,93 %	52
Värmdö	2,42 %	0,74 %	0	Kungälv	1,27 %	0,44 %	0
Österåker	1,35 %	0,66 %	0	Lerum	1,31 %	0,24 %	0
Häbo	1,23 %	0,37 %	0				

*Gränsvärde snitt 2004–2008 1,2 procent och nov 08 till juni 09 1,2 procent.

**Gränsvärdet i SCB:s preliminära beräkning är satt till 0,8 procent.

Preliminärt utfall LSS-utjämning 2010

SCB har skickat ut preliminära beräkningar till kommunerna över bidrag och avgifter för LSS-utjämningsystemet för 2010. Regeringen ha beslutat att uppdatera personalkostnadsindex (pix) med underlag från RS för 2008.

Jämfört med prognos 2 som SKL skickade ut i juni (cirkulär 09:37) har förändringar skett beroende på ett antal rättningar i underlaget för utjämningen. Utöver att ge effekter för de berörda kommunerna påverkar detta även den riksgenomsnittliga kostnaden och standardkostnaden för riket. Eftersom några stora kommuner rättat i sina underlag är det relativt stora skillnader jämfört med vår prognos 2. Inga införandebudrag finns nu med i utjämningsystemet för LSS.

Under december kommer SCB ut med en ny prognos där befolkningsuppgiften är uppdaterad till den 1 november. Fram till den 15 februari då skatteverket fattar beslut om bidrag och avgifter för år 2009 kan förändringar ske som påverkar uppgifterna om bidrag och avgifter, förhoppningsvis med smärre differenser.

Regleringsbidrag/avgift

Sveriges Kommuner och Landsting har gjort en bedömning av regleringsposten för åren 2009 till 2012 (tabell 6 och 7). Bedömningen bygger på:

- Vår skatteunderlagsprognos, som påverkar omslutningen i inkomstutjämnings
- Riksdagens beslut av ram för anslaget kommunalekonomisk utjämning, samt
- Utvecklingen av kostnaderna för införandereglerna.

Som nämndes i avsnittet om inkomstutjämning skiljer sig vår prognos och SCB:s preliminära prognos för 2010 lite åt. Differenserna beror på att SCB och vi använder oss av olika befolkningsuppgifter och olika skatteunderlag för 2009. SBC använder sig av befolkningen per den 30 juni 2009 och preliminär taxering 2009 per september. Vi använder oss av befolkningsprognosen för den 1 november 2009 och vår prognos för taxeringsutfallet 2009.

Tabell 6. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2009 till 2012

Miljoner kronor

	2009	2010	2011	2012
Inkomstutjämning, netto (+)	50 281	48 880	49 854	51 550
Strukturbidrag (+)	1 525	1 528	1 538	1 547
Införandebidrag (+)	192	90		
Summa inkomster för kommunerna (1)	51 984	50 511	51 392	53 097
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	47 456	52 916	53 834	53 189
Differens → Regleringspost (2)-(1)	-4 528	2 405	2 442	92

Tabell 7. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2009 till 2012

Kronor per invånare

	2009	2010	2011	2012
Inkomstutjämning, netto (+)	5 436	5 246	5 316	5 465
Strukturbidrag (+)	165	164	164	164
Införandebidrag (+)	21	10		
Summa inkomster för kommunerna (1)	5 621	5 420	5 480	5 629
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	5 131	5 680	5 741	5 639
Differens → Regleringspost (2)-(1)	-490	258	260	10

Orsaken till att regleringsposten är negativ 2009 är att statens anslag till den kommunalekonomiska utjämningen inte ökar i samma takt som kostnaden för att upprätthålla den garanterade nivån i inkomstutjämnings.

Slutavräkningar 2008–2010

Slutavräkning 2008

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation 4:2 (ersätter 4:1), ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslu-

tet. Avräkningen ska enligt rekommendationen beräknas utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos i december. Vår prognos i december visade en ökning av skatteunderlaget med 5,3 procent för 2008. Med denna bedömning av skatteunderlaget blev rekommenderad uppbokning för 2008 –242 kronor per invånare den 1.11.2007.

SKL:s prognos enligt detta cirkulär visar en ökning av skatteunderlaget med 5,5 procent för 2008. Med denna högre uppräkningsfaktor blir prognosen för avräkning 2008 –173 kronor, vilket medför en korrigering på +68 kronor per invånare 1.11 2007 i bokslut 2009. Det är således ingen förändring mot tidigare prognos.

Slutavräkning 2009

Regeringen fastställda uppräkningsfaktorer för 2008 och 2009 innebär en högre uppräkningsfaktor av skatteunderlaget än förbundets prognos. Detta gör att vår prognos på slutavräkningen 2009 blir negativ, –1 321 kr per invånare den 1.11.2008.

Slutavräkning 2010

Regeringen fastställde uppräkningsfaktorerna för 2009 och 2010 till 1,1 respektive 0,6 procent i budgetpropositionen i år. Uppräkningsfaktorerna innebär en högre uppräkningsfaktor än SKL:s prognos. Detta gör att vår prognos på slutavräkningen 2010 blir negativ, –179 kr per invånare den 1.11.2009.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2010–2012

I *bilaga 1* redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2010–2012. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i bilaga 1. Det tillfälliga konjunkturstödet 2010 ingår inte i bilaga 1 medan nivåhöjningen av anslaget kommunalekonomisk utjämning 2010 och 2011–2012 ingår. Av tabell 8 framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i bilaga 1 eller inte.

Tabell 8. Specificering av vissa statsbidrag åren 2009–2012

Statsbidrag		2009	2010	2011	2012	Läs mer i cirkulär
Tillfälligt konjunkturstöd budgetproposition 2010	I bil 1?		Nej			09:55
	Belopp		4 200 451			Mnkr Kr/inv
Tillskott kommunalekonomis utjämning budgetproposition 2010	I bil 1?		Ja			09:55
	Belopp		2 800 301			Mnkr Kr/inv
Höjt grundavdrag för pensionärer (SGA)	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		2 300 247	2 300 245	2 300 244	Mnkr Kr/inv
Äldreomsorg anhörigstöd	I bil 1?	Nej	Nej	Ja	Ja	09:55
	Belopp	150	300	300	300	Mnkr
Utvidgad fastighetsavgift	I bil 1?		Nej	Nej	Nej	09:55
	Belopp		130 14	130 14	130 14	Mnkr Kr/Inv
Utjämningsbelopp (netto) enl avtal mellan Danmark o Sverige	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		185 20	185 20	185 20	Mnkr Kr/Inv
Rektorsutbildning	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		7 1	7 1	1	Mnkr Kr/Inv
HPV-Vaccin	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		22 2	22 2	22 2	Mnkr Kr/Inv
Ändring skuldsaneringslagen	I bil 1?		Ja	Ja	Ja	09:55
	Belopp		5	5	5	Mnkr
Reglering underskott LSS (tillf införandebidag)	I bil 1?		Nej			09:55
	Belopp		15			Mnkr
Nya skollagen	I bil 1?			Ja	Ja	09:55
	Belopp			30 3	60 6	Mnkr Kr/Inv
Effektiviseringar nya gymnasieskolan	I bil 1?				Nej	09:55
	Belopp				675 72	Mnkr Kr/Inv
Förlängning nationellt jmfprojekt (till anslaget 1:3)	I bil 1?		Nej			09:55
	Belopp		2			Mnkr
Tillfälligt konjunkturstöd vårproposition 2009	I bil 1?		Nej			09:23
	Belopp		4 900 526			Mnkr Kr/inv
Tillskott kommunalekonomis utjämning vårproposition 2009	I bil 1?			Ja	Ja	09:23
	Belopp			3 500 373	3 500 371	Mnkr

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 09:45) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Ny statsbidragsram
- Fastställda uppräkningsfaktorer 2009 och 2010
- Preliminärt taxeringsutfall september
- Preliminär kostnadsutjämning 2010
- Preliminär LSS-utjämning 2010

Beräkningarna bygger i övrigt på 2009 års skattesatser samt att befolkningen i varje kommun utvecklas i takt med riksprognosen. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar, ange dessa via e-post till: mona.fridell@skl.se.

Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2009–2013 med hjälp av modellen Skatter och bidrag

Med hjälp av modellen kan du se kommunens intäkter efter olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket

Du får också en ökad förståelse för hur utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket. Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska föras in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion. Priset är 2 500 kronor för nytillkomna användare och 1 300 kronor för de som uppdaterar modellen.

Beställningen kan göras från vår webbplats www.skl.se under Vi arbetar med. Klicka på Ekonomi, Budget- och planeringsförutsättningar, Skatter och bidrag.

Modellen ”Skatter och bidrag”

Kommuner som använder den förenklade uppdateringen laddar ner filen

- Uppdateringsfil_09058nr6.xls

från sidan www.skl.se/modellensob. Följ sedan instruktionerna i filen, eller läs det papper som skickades ut i samband med att modellen skickades ut, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

Kommuner som uppdaterar modellen som vanligt behöver göra nedanstående förändringar i **blad 2 Indatabladet**. För att ändra i modellen *måste man ta bort bladets skydd*. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver ”kommun”.

- Skriv in regeringens fastställda uppräkningsfaktorer i C8–D8. Dessa framgår av bilaga 1, rad 5.
- Skriv in SKL:s skatteunderlagsprognos i cellerna B9 till G9. Beloppen syns i tabell 1, andra raden.
- Skriv in kommunens preliminära taxering för skatteintäkter 2008 i cellen C20. Värdet finns i bilaga 1, rad 6.
- Skriv in justerad statsbidragsram för åren 2010–2013 i cellerna D32–G32. Beloppen är: 52 915,691; 53 833,991; 53 188,991; 53 188,991
OBS! Det tillfälliga konjunkturstödet för år 2010 ingår inte i statsbidragsramen.
- Skriv in beloppen för inkomstutjämningsbidraget netto åren 2010 till 2013 i cellerna D35–G35. Beloppen är: 48 880,210; 49 853,952; 51 550,006; 53 663,050
- Skriv in det överskjutande nettobeloppet för kostnadsutjämnings 2010 i cell D39. Beloppet är 13,167
- Skriv in ny prognos för konsumentprisindex i cellerna C54–G54. värden för åren 2009–2013: -0,2; 1,0; 1,3; 1,8; 1,9.
- Skriv in preliminär kostnadsutjämnings 2010 i cell D67. Värdet hittar du i bilaga 1, rad 15 (kolumnen 2010). Eventuell formel ska skrivas över. Kommuner som kan komma ifråga för **eftersläpningsersättning** (tabell 5) ska, liksom tidigare, ha en formel i denna cell. Formeln ska lyda $=xxxx + (OM(N5>2;'Blad 6 Befolkningsförändringar'!D73;0))$ där xxxx = kostnadsutjämnings 2010 enligt bilaga 1.
- Skriv in preliminär LSS-utjämnings 2010 i cell D70. Värdet hittar du i bilaga 1, rad 22 (kolumnen 2010). Eventuell formel ska skrivas över.

Dessutom måste följande ändringar göras i **blad 1 Totala intäkter**:

- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över korrigerings av slutavräkningen för år 2008 i cell H28 (68 kr/inv.).
- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över avräkningen på 2009 års inkomster i cell H30 (-1 321 kr/inv.).
- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över avräkningen på 2010 års inkomster i cell I32 (-179 kr/inv.).

Efter att ha gjort ändringen *bör skyddet återinföras* genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord återigen skriver in ordet "kommun".

Tidpunkter under 2009 och 2010

8 okt	Skatteverket presenterar preliminärt taxeringsutfall för 2009
23 okt	SKL presenterar <i>Ekonomirapporten</i>
23 nov	Skatteverket presenterar definitivt taxeringsutfall för 2009
<i>prel</i> 17 dec	Ny skatteunderlagsprognos
16 feb	Budgetdagen 2010 Malmö
17 feb	Budgetdagen 2010 Stockholm
23 feb	Budgetdagen 2010 Göteborg
25 feb	Budgetdagen 2010 Umeå
<i>prel</i> 25 mars	Kurs i utjämningsystemet och Modellen Skatter och Bidrag, Stockholm

Gör som 300 andra kommunalekonomer: Prenumerera gärna på vår löpsedel på www.skl.se, även den under Vi arbetar med, Ekonomi. Där finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Mona Fridell (modellen Skatter & bidrag) 08-452 79 10, Derk de Beer (utjämningsystemet, statsbidrag) 08-452 77 42, Peter Sjöquist (LSS-utjämning) 08-452 77 44, Bo Legerius (skatteunderlaget) 08-452 77 34, Siv Stjernborg (kalkylränta) 08-452 77 51, Kajsa Jansson (kalkylränta) 08-452 78 62 Per-Lennart Börjesson (makroekonomi) 08-452 77 55. Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Signild Östgren

Mona Fridell

Bilaga

Bilaga 1: Skatter & Bidrag 2009–2011 (kommunspecifik, endast till ekonomikontoren)